

329.15

52

MINISTERIE
VAN BINNENLANDSE ZAKEN

B.V.D.

No. : 652.185
Bijl. : 1

Betr.: Communistische agitatie
tegen het Franco-bewind

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie een rapport aan
te bieden betreffende "Communistische agitatie tegen het
Franco-bewind".

Aan Zijne Excellentie
de Minister-President
Plein 1813 no. 4
te
's-GRAVENHAGE

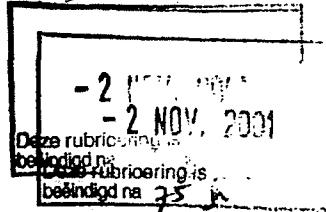
's-GRAVENHAGE, 16 aug. 1962
Stadhoudersplantsoen 25

-21-1-1962
Deze rubricering is
betreft na 75 + w

V.N. 10407 / P.
HET HOOFD VAN DE DIENST, 67

Mr. J.S. Sinninghe Damsté

Dit ex. bestaat uit 3 blz.

COMMUNISTISCHE AGITATIE TEGEN HET FRANCO-BEWINDInleiding

De Spaanse communistische partij in ballingschap richt sinds enkele maanden haar activiteiten speciaal op de buiten hun vaderland werkende Spaanse arbeidskrachten.

Dit gebeurt in het kader van het actie-program, dat in januari 1960 op het zesde congres van de CP-Spanje werd aangenomen en dat o.m. beoogt te komen tot een actie tegen de dictatuur van het Franco-regiem en tot algehele amnestie voor alle politieke gevangenen en ballingen.

Aan dit laatste programmapunt werd speciale aandacht geschonken tijdens de op communistisch initiatief gehouden "Westeuropese conferentie voor amnestie aan Spaanse gevangenen en ballingen" van maart 1961 te Parijs, waarvan werd gerapporteerd in dzz. schrijven 593.733 van 15-5-1961.

Het ziet er naar uit, dat de campagne voor amnestie althans voorlopig naar de tweede plaats is gedrongen. Als uitgangspunt voor de huidige actie dient de ontevredenheid onder de arbeiders in Spanje, die tot uiting kwam bij de grote stakingen in april en mei van dit jaar. Hiervoor wordt steun gezocht bij de Spaanse arbeiders, die in de verschillende Westeuropese landen werkzaam zijn.

Communistische activiteiten onder de Spanjaarden in Nederland

Ook in ons land worden momenteel door de communisten pogingen gedaan onder de Spaanse arbeiders h.t.l. (ruim 3.000 in getal) stemming te kweken tegen de Spaanse regering. Tot nog toe is de actie beperkt gebleven tot verspreiding van pamfletten in de Spaanse taal bij enkele grote metaalbedrijven, waar veel Spanjaarden werken (Verolme, Werkspoor, NDSM). Deze pamfletten worden door de CPN uitgegeven. Sinds kort ontvangt de CPN het Spaanse communistische blad "Mundo Obrero", dat vermoedelijk via Parijs - waar het hoofdkwartier van de illegale Spaanse CP is gevestigd - wordt toegezonden, ter distribuering onder de Spanjaarden in Nederland.

Bij de communistische anti-Franco-actie in ons land treedt een

- 2 -

commissie naar voren, bestaande uit:

II

- was als verpleegster tijdens de Burgeroorlog in Spanje werkzaam.
- oud-Spanje-strijder
- " " "
- " " "
- " " "

Van de eerste vier commissie-leden is bekend, dat zij lid zijn van de CPN; recente gegevens over de politieke gezindheid van laatstgenoemde ontbreken.

Gebleken is, dat behalve deze Nederlanders ook enige vreemdelingen zich voor de anti-Franco-actie interesseren. Onder hen bevindt zich een Spaanse refugié. Deze kwam enige malen in aanraking met prominente CPN-ers en ontmoette kort geleden leiders van de illegale Spaanse CP in Parijs. Het lijkt echter waarschijnlijk, dat de CPN van zijn diensten geen gebruik zal willen maken teneinde hem in zijn positie hier te lande niet te compromitteren.

Daarnaast heeft ook de illegale Spaanse CP onlangs contact opgenomen met de CPN, I . Landgenoten in Amsterdam en Rotterdam werden bezocht. Bijzonderheden over dit bezoek zijn (nog) niet bekend.

Vermoedelijk om het voeren van een actie onder de Spaanse arbeiders in Nederland te vergemakkelijken is de CPN overgegaan tot de oprichting van een "Spaanse" afdeling in Amsterdam. (Het is niet mogelijk om aan de hand van de beschikbare gegevens te beoordelen of het hier inderdaad een nieuwe afdeling van de CPN betreft, dan wel een afdeling van de Spaanse CP in Nederland.)

Er zouden plannen bestaan om in Rotterdam een soortgelijke afdeling op te richten.

Beoordeling van de actie op dit moment

Uit de tot heden ontvangen berichten blijkt, dat er nog slechts sprake is van een begin van actie. De CPN treedt voorshands zeer voor-

- 3 -

zichtig op. Slechts volkomen vertrouwde partijgenoten worden bij het werk ingeschakeld. De campagne wordt bemoeilijkt, doordat de Partij niet beschikt over voldoende gegevens betreffende de politieke gezindheid van de hier te lande werkzame Spanjaarden, teneinde onder hen de "bruikbare" personen te kunnen selecteren. De Spanjaarden zelf tonen zich ook geenszins toeschietelijk, o.m. doordat zij bevreesd zijn voor de "geheime agenten van Franco", die zich naar hun vaste overtuiging onder hun collega's bevinden en tot taak zouden hebben de regering in Madrid op de hoogte te houden van de gedragingen hunner landgenoten.

14 augustus 1962